

महाराष्ट्र शासन

तात्काळ

क्र.सीईआर-२०२०/प्र.क्र.११९/३०,
सामान्य प्रशासन विभाग,
राजशिष्टाचार शाखा, ३ रा मजला,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक :- ०८ जानेवारी, २०२१.

प्रति,

सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी.

विषय : प्रजासत्ताक दिन साजरा करण्याबाबत.

दिनांक २६ जानेवारी, २०२१.

दिनांक २६ जानेवारी, २०२१ रोजी ध्वजारोहणाचा मुख्य शासकीय समारंभ राज्यभर एकाच वेळी म्हणजे सकाळी ०९-१५ वाजता आयोजित करण्यात यावा. सदर समारंभ आयोजित करताना कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या निर्देशांचे तथा सूचनांचे अनुपालन करण्यात यावे. या मुख्य शासकीय समारंभात मर्यादित निमंत्रितांना सहभागी होता यावे यासाठी या दिवशी सकाळी ८-३० ते १०-०० च्या दरम्यान ध्वजारोहणाचा किंवा इतर कोणताही शासकीय किंवा अर्धशासकीय समारंभ आयोजित करण्यात येवू नये. जर एखाद्या कार्यालयास अथवा संस्थेला आपला स्वतःचा ध्वजारोहण समारंभ करावयाचा असल्यास त्यांनी तो समारंभ सकाळी ८-३० वा. च्या पूर्वी किंवा १०-०० वा. च्या नंतर करावा.

२. विभागीय व जिल्हा मुख्यालयांच्या ठिकाणी संबंधीत पालकमंत्री राष्ट्रध्वजारोहण करतील. तसेच राष्ट्रध्वजारोहण करणारे मा.मंत्री / राज्यमंत्री महोदय काही अपरिहार्य कारणामुळे कार्यक्रमस्थळी वेळेवर पोहचू न शकल्यास विभागीय मुख्यालयांनी, विभागीय आयुक्तांनी आणि जिल्हा मुख्यालयांनी जिल्हाधिकाऱ्यांनी राष्ट्रध्वजारोहण करावे व ध्वजवंदनाचा कार्यक्रम सुरळीतपणे पार पडेल याची दक्षता घ्यावी. तसेच, संबंधित प्रांत अधिकारी व तहसिलदार हे जिल्हा उपविभागीय व तालुका मुख्यालये येथे ध्वजारोहण समारंभाच्या ठिकाणी शासकीय कार्यक्रमांचे अध्यक्ष स्थान स्विकारतील. महाराष्ट्र राज्यामध्ये वरील दिवशी सर्व शासकीय व सार्वजनिक इमारतींवर, किल्यांवर, तसेच जिल्ह्यांमध्ये ऐतिहासिक महत्वाच्या ठिकाणी राष्ट्रध्वज उभारण्यात यावेत.

३. राष्ट्रध्वजाला वंदन करताना “जन-गण-मन” हे राष्ट्रगीत वाजविण्यात यावे. ध्वजारोहण समारंभ अध्यक्षस्थान स्वीकारणाऱ्या मान्यवरांनी / अधिकाऱ्यांनी अशा प्रसंगी भाषण करावे किंवा नाही हे स्वतः ठरवावे. सलामीच्या वेळी सज्ज असलेला बॅन्ड सलामीपूर्वी व सलामीनंतर वाजवावा.

४. राष्ट्रध्वज लावण्याच्या योग्य पद्धतीबाबत शासन परिपत्रक क्रमांक एफएलजी-१०९१/३०, दिनांक २ मार्च, १९९१ तसेच क्रमांक एफएलजी-१०९१/(२)/३०, दिनांक ५ डिसेंबर, १९९१ तसेच क्रमांक एफएलजी-१०९८/(ध्वजसंहिता)/३०, दिनांक ११ मार्च, १९९८ अन्वये दिलेल्या सूचनांची काटेकोरपणे पालन करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. ध्वजारोहणाची रंगीत तालीम घेतली जाईल याची दक्षता घेण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना द्याव्यात. राष्ट्रध्वज सुस्थितीत असल्याबाबत व सूर्यास्तास उतरवला जाईल याचीही दक्षता घेण्यात यावी.

५. प्रजासत्ताक दिनाच्या समारंभाला मर्यादित शासकीय अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित रहातील याची दक्षता घ्यावी.

६. उत्सव अथवा औपचारिक प्रसंगी परिधान करावयाचा राष्ट्रीय पोषाख प्रजासत्ताक दिन समारंभ प्रसंगी उपस्थित रहाणाऱ्या सर्व अधिकाऱ्यांनी व व्यक्तींनी परिधान करावा असा सल्ला त्यांना मंत्रालयीन विभाग, विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी व सर्व संबंधित विभाग / कार्यालय प्रमुख यांनी द्यावा.

७. स्थानिक लोक प्रतिनिधी, स्वातंत्र्य सैनिक, शहिद जवानांच्या पत्नींना व आई-वडील तसेच कोरोनायोद्धा जसे डॉक्टर्स, सफाई कामगार, आरोग्य सेवक यांच्यासह या आजारावर मात केलेल्या काही नागरिकांना निमंत्रित करावे.

८. कोरोनाविषाणूची पार्श्वभूमी विचारात घेता, प्रजासत्ताक दिनाचा संपूर्ण कार्यक्रम सामाजिक अंतर (Social Distancing) संदर्भातील सर्व नियम पाळून संपन्न होईल, याची संपूर्ण जबाबदारी आयोजकांची असेल, आयोजकांनी त्यानुसार मान्यवरांना निमंत्रित करण्याची कार्यवाही करावी. समारंभास उपस्थित राहणाऱ्या सर्व व्यक्तींनी राष्ट्रीय पोषाख परिधान करावा.

९. सर्वांसाठी मास्क बंधनकारक आहे. सुरक्षित वावराच्या सर्व नियमांचे काटेकोर पालन करावे.

१०. दिवसभरातून विविध कार्यक्रम जसे :- वृक्षारोपण, आंतर शालेय/आंतर महाविद्यालय यांच्या स्तरावर Online पध्दतीद्वारे वाद-विवाद स्पर्धा, प्रश्नमंजूषा/देशभक्तीपर निबंध व कविता स्पर्धांचे आयोजन करावे. प्रभात फेऱ्या काढण्यात येऊ नये. सांस्कृतिक कार्यक्रम तसेच विविध खेळांचे आयोजन करण्यात येऊ नये. महत्वाच्या योजनेचा शुभारंभ करावा, सोशल मिडीयाद्वारे निवडक विद्यार्थी /विद्यार्थीनींचे देशभक्तीपर गाणे/भाषणे आयोजित करावे, शासकीय इमारतीवर विद्युत रोषणाई करावी, एखाद्या विषयाचा Webinar आयोजित करावा, एनएसएस व एनवायकेएस द्वारे देशभक्तीपर Online मोहिम राबविण्यात यावी, तसेच सोशल मिडीया व Digital माध्यमाद्वारे देशभक्तीपर किंवा राष्ट्रीय एकात्मते संबंधातील गाण्यांचा प्रचार करावा/संदेश द्यावा, याप्रमाणे प्रजासत्ताक दिन साजरा करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

११. विभागीय आयुक्त, कोंकण, पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती हे त्यांच्या मुख्यालयात ध्वजारोहण समारंभाकरिता योग्य ती व्यवस्था करणार असल्यामुळे जिल्हाधिकारी पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती येथे या संबंधी वेगळे कार्यक्रम करण्याची आवश्यकता नाही.

१२. मा. राज्यपाल हे सकाळी मुंबईत शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई येथे प्रमुख कार्यक्रमास उपस्थित राहून ध्वजारोहण करतील.

१३. संबंधित विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांनी आपापल्या अधिकार क्षेत्रात प्रजासत्ताक दिन समारंभ साजरा करण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करावी. त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात त्या दिवशी कोरोना विषाणूच्या पार्श्वभूमीच्या संदर्भात सामाजिक अंतराच्या नियमांचे पालन करून सर्व बाबी योग्य तऱ्हेने कार्यान्वित होतील याबाबत त्यांनी व्यक्तीशः दक्षता घ्यावी.

१४. काही ठराविक जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीच्या निवडणूकी संदर्भात आचारसंहिता अंमलात असल्यास सर्व संबंधितांना यासंदर्भात खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात याव्यात.

अ) ध्वजारोहणाच्या नेहमीच्या स्थळामध्ये बदल करण्यात येऊ नये.

ब) कार्यक्रमाचा राजकीय व्यासपीठासारखा वापर करू नये.

क) मा.पालकमंत्री यांच्या भाषणाचा आशय केवळ ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, ऐतिहासिक मान्यवरांचे कार्य आणि कर्तृत्व यापुरतेच मर्यादित असावा आणि त्यांनी कोणतेही राजकीय स्वरूपाचे भाषण करू नये, बलिदान केलेल्या हुतात्मांच्या तसेच देशाचा गौरव यापुरतीच भाषणे मर्यादित असावीत.

(उमेश मदन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग

तात्काळ

क्र.सीईआर-२०२०/प्र.क्र.११९/३०,
सामान्य प्रशासन विभाग,
राजशिष्टाचार शाखा, ३ रा मजला,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ०८ जानेवारी, २०२१.

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित :-

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

सर्व अप्पर मुख्य सचिव

सर्व प्रधान सचिव / सर्व सचिव, मंत्रालयीन विभाग

राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई, (२ प्रती)

राज्यपालांचे परिवार प्रबंधक, राजभवन, मुंबई, (२ प्रती)

मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई

विभागीय आयुक्त कोंकण विभाग, पुणे / नाशिक / नागपूर / अमरावती / औरंगाबाद
 प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई. (५ प्रती) (पत्राने)
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
 प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने)
 प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई (पत्राने)
 प्रबंधक, लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालय, मुंबई (पत्राने)
 फ्लॅग ऑफिसर कमांडिंग इन चीफ, वेस्टर्न नेव्हल कमांड, मुंबई.
 जनरल ऑफिसर कमांडिंग, महाराष्ट्र व गुजरात विभाग, मुंबई
 एअर ऑफिसर कमांडिंग, हेडक्वार्टर्स, मेरीटाईम एअर ऑपरेशन्स, आयएएफ, आयएएफ बिल्डींग, धोबी तलाव, मुंबई.
 पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 स्टेशन कमांडर, इंडियन एअर फोर्स स्टेशन, मुंबई.
 इतर सर्व मंत्रालयीन विभाग, (मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुखांना कळविण्याच्या विनंतीसह)
 केंद्र संचालक, दूरदर्शन, वरळी, मुंबई नं. ४०० ०१८
 केंद्र संचालक, आकाशवाणी, मुंबई नागपूर, पुणे, औरंगाबाद.
 पोलीस आयुक्त, मुंबई, नागपूर, पुणे, औरंगाबाद, ठाणे, सोलापूर, नवी मुंबई.
 आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, फोर्ट, मुंबई.
 महानगरपालिका आयुक्त, नागपूर, पुणे, औरंगाबाद, ठाणे, सोलापूर, कोल्हापूर, कल्याण-डोंबिवली, अमरावती, पिंगरी-चिंचवड, नाशिक, नवी मुंबई, उल्हासनगर, नांदेड-वाघाळा, सांगली-मिरज-कुपवाड, अकोला, वसई-विरार, भिवंडी-निजामपूर, मिरा-भाईंदर, अहमदनगर, मालेगाव, जळगाव, धुळे, परभणी शहर, पनवेल, लातूर व चंद्रपूर.
 सर्व पोलीस उप महानिरीक्षक, मुंबई
 महासमादेशक, नागरी संरक्षण दल, मुंबई
 जिल्हाधिकारी, मुंबई, उपनगर जिल्हा
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
 सर्व जिल्हा पोलीस अधीक्षक
 महालेखापाल-१ महाराष्ट्र, मुंबई (पत्राने)
 महालेखापाल-२ महाराष्ट्र, नागपूर (पत्राने)
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
 निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, महासंचालनालय, मुंबई
 संचालक, सांस्कृतिक कार्य, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद/उपसभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव
 अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव
 विरोधी पक्ष नेते विधानसभा / विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव
 मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
 मुख्यमंत्री यांचे जनसंपर्क अधिकारी, मुंबई
 सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
 कार्यकारी अभियंता, इलाका शहर विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई
 कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग-१, मुंबई
 कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग-२, मुंबई
 कार्यकारी अभियंता, मध्य मुंबई विद्युत विभाग / दक्षिण मुंबई विद्युत विभाग, मुंबई
 संचालक, उपवने व उद्याने, बांधकाम भवन, मुंबई
 संचालक, क्रिडा व युवक सेवा सेंट्रल बिल्डींग पुणे.